

Handläggare
Ulf Lundström
Karin Reuter Dahl

Datum
2018-11-26
Rev.2018-12-04

Diarienummer
AMN-2018-0408

Arbetsmarknadsnämnden

Överenskommelse om partnerskap med Studieförbundet Uppsalaregionen om Kontakten Gottsunda

Förslag till beslut:

att godkänna överenskommelse om partnerskap med Studieförbundet Uppsalaregionen för perioden 2019-01-01 till och med 2022-12-31.

att finansiera överenskommelsen om partnerskap med 3 161 000 kr år 2019, vilket inbegriper uppräknat verksamhetsbidrag till 2 411 000 kr, insatser för validering med 200 000 kr och stöd till att utreda Aftonskola med 50 000 kr samt redan beviljat verksamhetsbidrag till IKE-projektet med 500 000 kr.

att ekonomiskt stöd till projektet Mitt Friska Liv handläggs i särskild ordning.

att utse två kontaktpolitiker att representera arbetsmarknadsnämnden i partnerskapets samverkansgrupp.

att undersöka möjligheten att arbetsmarknadsnämnden övertar ansvaret för hyres- och nyttjanderättsavtalen för Kontakten.

att delge kulturnämnden och socialnämnden överenskommelsen om partnerskap.

Sammanfattning

I nämndens verksamhetsplan 2016 anges att nämnden har för avsikt att ingå partnerskap med Studieförbundet om verksamheten vid Kontakten Gottsunda. Förvaltningen ges i uppdrag att utreda behovet av och förutsättningarna för en överenskommelse om partnerskap. Förvaltningen redovisar i denna handling förslag till överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap, **bilaga 1**. Förslaget har föregåtts av en process där bakgrundsförutsättningar, behov och målgrupper klarlagts liksom möjliga insatser och deras sortering i verksamhetsområden. Förslaget till överenskommelse relaterar till olika styrande dokument

och kommunstyrelsens kartläggning av behov i stadsdelen Gottsunda. Arbetet har varit föremål för en omfattande dialog mellan förvaltningen, nämnden och Studieförbundet.

Till överenskommelsen knyts specifika insatser. Deras innehåll, inriktning, tidsperiod och ekonomiska förutsättningar kan vid behov och över tid förändras utan att överenskommelsen behöver omförhandlas, under förutsättning att överenskommelsens mål, syfte, värdegrund och kärnvärden för arbetet med målgrupperna inte förändras.

Studieförbundet har varit en del av stadsdelsutvecklingen i Gottsunda sedan tidigt 1990-tal, organisationen har egna lokaler i stadsdelen och ett omfattande nätverk med ideella föreningar och enskilda boende. En långvarig relation har kännetecknat stödet från och kontakterna med Uppsala kommun.

Ärendet

I ärende till nämnden 2016-03-16, dnr AMN-2016-0038 tydliggör förvaltningen utifrån uppdrag i nämndens verksamhetsplan syftet med och det juridiska utrymmet för Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP. Nämnden beslutade 2016-06-16, dnr AMN-2016-0148 om riktlinjer för Idéburet Offentligt Partnerskap mot bakgrund av att nämnden avsåg att ingå IOP med fler ideella organisationer.

Kommunstyrelsens riktlinje för Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP (2016-09-14) syftar till att skapa gemensamma förutsättningar och ramverk för kommunen som helhet för att möta den ideella sektorns behov och möjligheter att ingå partnerskap på lika villkor. I Socialtjänstlagen anges i 3 kap. 5 § att socialnämndens insatser för enskilda vid behov ska utformas och genomföras i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och föreningar.

Utgångspunkten för partnerskapet mellan Studieförbundet och Uppsala kommun är *Överenskommelsen mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun*, LÖK (KF-2018-05-28) om samverkan mellan Uppsala kommun och organisationer inom social ekonomi. Syftet med Överenskommelsen, LÖK är att synliggöra och stärka ideella organisationers självständighet och oberoende samt att utveckla möjligheter för ideella organisationer att vara aktörer inom välfärdsutvecklingen. De ideella organisationerna ges därmed en tydlig roll i kommunens samhällsplanering och demokratiska processer. Ett *Idéburet Offentligt Partnerskap*, IOP ger möjligheter för båda parter att uppfylla Överenskommelsens, LÖK syfte och mål.

Grundförutsättningen för partnerskapet vilar på ömsesidig respekt och förståelse. Partnerskapet är en överenskommelse, men även en process, där ambitionen bör vara ett löpande utbyte av kunskap och erfarenheter, med utrymme för skilda perspektiv och uppfattningar att brytas mot varandra i en förtroendefull dialog.

Några grundtankar med IOP kopplat till integrationsarbete och lokal stadsdelsutveckling har utvecklats i Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s rapport *Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner landsting och regioner*, 2018-04-24. Här anges att den stabilitet och

hållbarhet som en långvarig relation mellan civilsamhället och kommunen ger, särskilt stärker integration och mångfald för en stadsdel.

I arbetsmarknadsnämndens verksamhetsplan för 2018 finns uppdrag som anknyter till syftet med partnerskapet, t.ex. att nämnden ska ha en ledande och samordnande roll i utvecklingen av social hållbarhet av det framtida Gottsunda, att nämndens uppsökande insatser inom verksamhetsområdena vuxenutbildning och arbete ska öka, att nämnden ska utveckla samverkanslösningar som förbättrar möjligheten till språk och hälsofrämjande stöd för kvinnor samt att nämnden ska prioritera stöd till ideella organisationer lokalt verksamma i prioriterade stadsdelar.

Kartläggningen Levnadsvillkor och hälsa i Uppsala kommun (Uppsala kommun, kommunstyrelsen februari 2017) är ett viktigt underlag för denna överenskommelse. Inte minst tydliggörs i kartläggningen de skillnader som finns i levnadsvillkor och hälsa inom kommunen, något som både för Studieförbundet och för kommunen utmanar till skärpta insatser.

Uppsala kommuns Handlingsplan Gottsunda/ Valsätra (KSN-2018-01-08) innehåller en bred beskrivning av levnadsvillkoren i området och formulerar fem fokusområden för insatser på kort och längre sikt. Social hållbarhet och dialog är två nyckelbegrepp i handlingsplanen, vilket väl överensstämmer med de konkreta insatser som planeras inom ramen för överenskommelsen. Kartläggningen och handlingsplanen bildar grund för Uppsala kommuns ansökan till Tillväxtverket, med namnet *Samverkan mot segregation – handlingsplan för Ett Uppsala (KSN-2018-1684)*, med 89 olika åtgärder inom fem fokusområden, Hållbar livsmiljö och trivsel, Trygghet, Barn och ungas uppväxtvillkor, Arbete och Delaktighet.

De verksamhetsområden och effektmål som beskrivs i denna överenskommelse anknyter i flera avseenden till kommunens kartläggningar och planer för Uppsalas framtid, och även till Uppsala kommuns ansökan till Tillväxtverket.

Med gemensamma mål beskrivs de samhällseffekter partnerskapet vill uppnå, sid 7. Resultat i traditionell mening mäts i ekonomiska utfall och volymer. I denna överenskommelse om partnerskap ska det prövas att mäta effekterna av insatser utifrån beskrivna samhällsmål. Förhållningssättet anknyter till *Regeringens strategi för sociala företag – ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation, 2018-02-02*.

Partnerskapet avses pågå under en längre tid och utvecklas genom gemensam uppföljning, utvärdering och i gemensamma beslut. Arbetsmarknadsnämnden finansierar med ekonomiskt stöd och stöd till lokalförsörjning, eventuellt handledarstöd och utbildning samt utvärdering. Studieförbundet svarar för ekonomisk delfinansiering, frivilligt arbete, handledarstöd, utbildning, kunskaper och kompetenser, nätverk och utrustning.

Syftet med överenskommelsen

Partnerskapet är en möjlighet för Studieförbundet att vara en viktig aktör inom integration och välfärdsutveckling i stadsdelen Gottsunda. Partnerskapet ger förutsättningar att arbeta med långsiktiga processer utifrån samhällsbehov och människors upplevda behov och

förutsättningar. För Uppsala kommun är partnerskap en möjlighet att få tillgång till nya perspektiv, aktörer och samverkansparter, lösningsidéer och alternativa former av insatser och sätt att lösa samhällsproblem. För Studieförbundet erbjuder ett partnerskap en långsiktighet som främjar kvalitet och utveckling med målgruppernas behov i fokus och dess positiva inverkan på samhället i stort.

Syftet, mer direkt kopplat till pågående insatser i Gottsunda, är att skapa långsiktiga och väl fungerande lösningar där Studieförbundet genom Kontakten och i samverkan med Uppsala kommun vidareutvecklar sin roll och sina insatser i integrationsarbetet. Samverkan och samarbete med nämndens nyinrättade Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda ska uppmärksammas.

Uppsala kommun har ett växande behov av samarbete med civilsamhället. Det har att göra med en ökande komplexitet där möjligheten att klara offentliga uppdrag förutsätter samarbete med en mångfald aktörer. Partnerskapet utgår från SKL:s rekommendationer att Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP ska utgå från samverkan mellan t.ex. kommunen och lokalt verksamma ideella organisationer för att nå gemensamma samhällsmål. IOP-överenskommelse ska inte i detalj reglera hur verksamheten ska utföras.

Överenskommelsens innehåll

På sid. 3 – 6 beskrivs bakgrundsförutsättningar för överenskommelsen med en behovsbeskrivning och värdegrund som central utgångspunkt. På sid. 13-25 beskrivs verksamhetsidé och verksamhetsområden, utvecklingsområden och deras insatser/aktiviteter och målsättningar. Mervärden som verksamheten genererar beskrivs på sid.10 och arbetsmarknads Nämndens åtaganden på sid. 24-25.

På sid. 25-26 finns en beskrivning av organisation för samverkan. En partnerskapsgrupp föreslås inrättas med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen och Studieförbundet och en samverkansgrupp med representanter från arbetsmarknadsnämnden och Studieförbundets styrelse. På sid. 27-28 beskrivs arbetsmarknadsnämndens stöd och på sid. 29 budget med kostnadsfördelning.

Värdegrund

Partnerskapet bygger på att Studieförbundet och arbetsmarknadsnämnden är likvärdiga partner med en ömsesidig respekt för varandras utgångspunkter och särart. Uppsala kommuns och Studieförbundets långvariga relation kännetecknas av förtroende och tillit. Partnerskapet ska bygga på respekt inför varandras olika förutsättningar, öppenhet och en dialog som karaktäriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet och förståelse. Dialogen mellan parterna ska syfta till att utveckla relationen och förbättra respektive parts arbete. Insatser för målgrupperna står i centrum för arbetet. Även långsiktighet, transparens och acceptans för kritik är centrala i värdegrunden som överenskommelsen vilar på sid. 8-9.

Behov

De behov som uppmärksammas inom ramen för överenskommelsen kan sammanfattas med behov av stärkta insatser inom följande områden:

- Språkutveckling svenska språket.
- Samhällskunskap.
- Vägar till arbete och utbildning.
- Demokrati, delaktighet, inflytande, tillit.
- Insatser för jämställdhet – mot hedersförtryck.

Utifrån bakgrunds- och behovsbeskrivning har följande målgrupper definierats - Unga som varken arbetar eller studerar. Personer utanför föreningslivet. Vuxna som nyligen kommit till Sverige - nyanlända, flyktingar, migranter. Föreningar och ideella grupper.

Verksamhetsområden

Överenskommelsen vilar på en verksamhetsidé om ett konkret områdesbaserat samhällsarbete byggd på beprövad erfarenhet, med bas i folkbildningens människosyn och pedagogik. Utifrån behovsbeskrivningen delas verksamhet och insatser in i fyra huvudsakliga verksamhetsområden:

- Utbildning och arbete
- Civilsamhälle och föreningsliv
- Jämställdhet
- Unga vuxna

Verksamheten ska ha fokus på tydliga effekter utifrån samhällsmål. De förväntade effekterna står i fokus när insatserna utvärderas. De olika verksamheterna bedrivs 4 – 7 dagar i veckan beroende på insats och aktivitet.

Samhällsmål

Den samhällsutmaning som står i fokus för samarbetet är behovet av att stärka integrationsarbetet i stadsdelen Gottsunda genom stärkt samverkan med och mellan civilsamhällets organisationer. Med insatser som är integrationsfrämjande ska lokalsamhället stärkas. De gemensamma samhällsmål som partnerskapet omfattar kan sammanfattas i de effekter partnerskapet syftar till:

- Stärkt civilsamhälle
- Stärkt socialt kapital
- Stärkt social tillit
- Ökad delaktighet och inkludering
- Ökad kunskap om och tilltro till samhället
- Ökad tillgänglighet till utbildning och arbetsmarknaden
- Ökad jämställdhet

Civilsamhällets organisationer spelar en stor roll för människors möjligheter att bli delaktiga i samhället. Lokala mötesplatser som Kontakten skapar kontaktytor, stödjer människors möjligheter att påverka sin egen vardag och bidrar till trygghet och utveckling. På ett övergripande plan, för en stadsdel med Gottsundas socioekonomiska struktur, utgör föreningslivet en stark integrationsmöjlighet. Det är här en av förutsättningarna för en positiv

långsiktig stadsdelsutveckling finns. För vissa grupper är deltagande i föreningslivet det första steget till samhällsengagemang och deltagande i samhället. De föreningar Studieförbundet samverkar med spelar en självklar roll i denna utveckling.

Ekonomiska konsekvenser

Det ekonomiska stödet till Studieförbundet finansieras med 2 411 000 kr ur nämndens budget för utvecklings- och samverkanslösningar och insatser för validering och till att utreda förutsättningar för start av Aftonskola med 250 000 kr ur nämndens budget för vuxenutbildning. Beviljat verksamhetsbidrag till IKE-projektet med 500 000 kr överförs och inkluderas i det ekonomiska stödet för överenskommelsen. Pågående folkhälsoprojekt Mitt Friska Liv kan omfattas av överenskommelsen med 200 000 kr, från andra halvåret 2019 men först efter redovisning av resultat av pågående projekt. Frågan bereds i särskild ordning med beslut i nämnden.

Den ekonomiska ersättningen för respektive 2020, 2021 och 2022 fastställs i enlighet med uppräknig av arbetsmarknadsnämndens kommunbidrag i Mål och Budget för verksamhetsområdet. Ersättningsnivån för kommande verksamhetsår ska inte understiga innevarande års ersättningsnivå.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Överenskommelse om Idéburet Offentligt Partnerskap mellan Studieförbundet Uppsalaregionen och arbetsmarknadsnämnden Uppsala kommun

---

Integrationsfrämjande insatser vid Kontakten i stadsdelen Gottsunda för människor i utanförskap, nyanlända, flyktingar och migranter. Insatser för stärkt civilsamhälle, socialt kapital och social tillit.

Beskrivning av den överenskommelse som slutits mellan Studieförbundet Studieförbundet Uppsalaregionen och arbetsmarknadsnämnden, Uppsala kommun.

Överenskommelsen gäller perioden 2019-01-01 – 2022-12-31.

Innehållsförteckning

1. Bakgrundsförutsättningar för överenskommelsen	3 - 4
2. Bakgrunds- och behovsbeskrivning	4 - 6
3. Syftet med överenskommelsen	7
4. Gemensamma mål	7
5. Värdegrund för överenskommelsen	8 - 9
6. Partners	9
7. Överenskommelsens form och utgångspunkt	9 - 11
8. Beskrivning av organisationen Studieförbundet	11 - 13
9. Verksamhetens syfte, verksamhetsidé och verksamhetsområden	13 - 22
10. Uppföljning och utvärdering	22
11. Utvecklingsinsatser	23
12. Samverkan i Gottsunda	24
13. Gottsunda kulturhus	24
14. Uppsala kommuns åtaganden kopplade till denna överenskommelse	25
15. Organisation och samverkan	25 - 26
16. Överenskommelsen om partnerskap	27
17. Finansiering och betalningsvillkor	27 - 28
Bilaga 1 Budget 2019	29

1. Bakgrundsförutsättningar för överenskommelsen

Utgångspunkten för partnerskapet mellan Studieförbundet och Uppsala kommun är *Överenskommelsen mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun, LÖK (KF-2018-05-28)* om samverkan mellan Uppsala kommun och organisationer inom social ekonomi.

Syftet med Överenskommelsen, LÖK är att synliggöra och stärka ideella organisationers självständighet och oberoende samt att utveckla möjligheter för ideella organisationer att vara aktörer inom välfärdsutvecklingen. De ideella organisationerna ges därmed en tydlig roll i kommunens samhällsplanering och demokratiska processer. Ett *Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP* ger möjligheter för båda parter att uppfylla Överenskommelsens, LÖK:s syfte och mål.

Överenskommelsen mellan Uppsala kommuns föreningsliv och Uppsala kommun, LÖK innehåller principer för samverkan. De knyter an till den nationella politiken för det civila samhället. Principerna är:

- Principen om självständighet
- Principen om dialog
- Principen om samhällsutveckling
- Principen om kvalitet
- Principen om mångfald och integration
- Principen om icke-diskriminering, tillgänglighet och delaktighet

Grundförutsättningen för partnerskapet vilar på ömsesidig respekt och förståelse. Partnerskapet är en överenskommelse, men även en process, där vår gemensamma ambition bör vara ett löpande utbyte av kunskap och erfarenheter, med utrymme för skilda perspektiv och uppfattningar att brytas mot varandra i en förtroendefull dialog.

Kommunstyrelsens riktlinje för Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP (2016-09-14) syftar till att skapa gemensamma förutsättningar och ramverk för kommunen som helhet att möta den ideella sektorns behov och möjligheter att ingå partnerskap på lika villkor. Partnerskap mellan civilsamhälle och kommun – i den tydliga struktur som partnerskap innebär – kan stimulera och utveckla metoder för att möta samhällsbehov som kommunen inte ensamt kan möta, och ge goda förutsättningar för ideella aktörer att bidra till viktiga samhällsinsatser. I Socialtjänstlagen anges i 3 kap. 5 § att socialnämndens insatser för enskilda vid behov ska utformas och genomföras i samverkan med andra samhällsorgan och med organisationer och föreningar.

Några grundtankar med IOP kopplat till integrationsarbete och lokal stadsdelsutveckling har utvecklats i Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s rapport *Utveckla idéburet offentligt partnerskap i kommuner, landsting och regioner*, 2018-04-24. Här anges att den stabilitet och hållbarhet som en långvarig relation mellan civilsamhället och kommunen ger, särskilt stärker integration och mångfald för en stadsdel.

Med gemensamma mål beskrivs de samhällseffekter partnerskapet vill uppnå, exempelvis minska utanförskap, stärka civila samhället och lokal hållbarhet. Resultat i traditionell mening mäts i ekonomiska utfall och volymer. I denna överenskommelse om partnerskap ska det prövas att mäta effekterna av våra insatser, vilka baseras på evidens och vår erfarenhet. Förhållningssättet anknyter till *Regeringens strategi för sociala företag – ett hållbart samhälle genom socialt företagande och social innovation (N2018.04)*.

Partnerskapet avses pågå under en längre tid och utvecklas genom gemensam uppföljning, utvärdering och i gemensamma beslut. Uppsala kommun finansierar med ekonomiskt stöd, långsiktig lokalförsörjning, eventuellt handledarstöd och utbildning samt utvärdering. Studieförbundet svarar för ekonomisk delfinansiering, frivilligt arbete, handledarstöd, utbildning, kunskaper och kompetenser, nätverk och utrustning.

2. Bakgrunds- och behovsbeskrivning

Bakgrund

Studieförbundet har varit en del av stadsdelsutvecklingen i Gottsunda sedan tidigt 1990-tal, organisationen har egna lokaler i stadsdelen och ett omfattande nätverk med ideella föreningar och enskilda boende. På Kontakten bedrivs integrationsfrämjande insatser inom verksamhetsområdena förenings- och ledarutveckling, arbetsmarknad och demokrati samt projekt inom folkhälsa, arbetsmarknad och dokumentärfilm med extern finansiering. Utifrån den segregation och problembild som kännetecknar stadsdelen och de uttryck den tar, vill Studieförbundet stärka, komplettera och utveckla sina insatser i samverkan med Uppsala kommun och andra aktörer.

Stadsdelen Gottsunda är en av de mest segregerade stadsdelarna i landet. Under 2017 har polismyndigheten grupperat Gottsunda som en särskilt utsatt stadsdel. Det utanförskap som präglar stadsdelen kan inte bara förklaras utifrån en varierande etnicitet i befolkningen. Utanförskapet beror på bristande delaktighet, inflytande och inkludering samt svaga ekonomiska förutsättningar.

Civilsamhällets organisationer spelar en stor roll för människors möjligheter att bli delaktiga i samhället. Lokala mötesplatser som Kontakten skapar kontaktytor, stödjer människors möjligheter att påverka sin egen vardag och bidrar till trygghet och utveckling.

Nyanlända och utrikesfödda utgör en stor del av Kontaktens besökare, majoriteten är kvinnor. Kontaktens placering i anslutning till offentlig och privat service underlättar tillgängligheten till deltagande i de olika verksamheterna.

På ett övergripande plan, för en stadsdel med Gottsundas socioekonomiska struktur, utgör föreningslivet en stark integrationsmöjlighet. Det är här en av förutsättningarna för en positiv långsiktig stadsdelsutveckling ligger. För vissa grupper är deltagande i föreningslivet det första steget till samhällsengagemang och deltagande i samhället. De föreningar Studieförbundet samverkar med spelar en självklar roll i denna utveckling.

Kartläggningen *Levnadsvillkor och hälsa i Uppsala kommun* (Uppsala kommun, kommunstyrelsen februari 2017) är ett viktigt underlag för denna överenskommelse. Inte minst tydliggörs här de skillnader som finns i levnadsvillkor och hälsa inom kommunen, något som både för Studieförbundet och för kommunen utmanar till skärpta insatser.

Uppsala kommuns Handlingsplan Gottsunda/ Valsätra (KSN-2018-01-08) innehåller en bred beskrivning av levnadsvillkoren i området och formulerar fem fokusområden för insatser på kort och längre sikt. Social hållbarhet och dialog är två nyckelbegrepp i handlingsplanen, vilket väl överensstämmer med de konkreta insatser i området som planeras inom ramen för denna överenskommelse.

Kartläggningen och handlingsplanen bildar grund för Uppsala kommuns ansökan till Tillväxtverket, med namnet *Samverkan mot segregation – handlingsplan för Ett Uppsala (KSN-2018-1684)*, med 89 olika åtgärder inom fem fokusområden: hållbar livsmiljö och trivsel, trygghet, barn och ungas uppväxtvillkor, arbete och delaktighet.

De verksamhetsområden och effektmål som beskrivs närmare i denna överenskommelse anknyter i flera avseenden direkt till kommunens kartläggningar och planer för Uppsalas framtid – och även till Uppsala kommuns ansökan till Tillväxtverket.

Behovsbeskrivning

De behov som uppmärksammas i Gottsunda vilar dels på Studieförbundets närvaro i området genom möten med olika grupper och individer, dels på det arbete som gjorts inom kommunen, särskilt i Uppsala kommuns handlingsplan för Gottsunda/Valsätra.

• Svenska språket

Kunskaper i svenska språket är kanske den viktigaste faktorn för integrering i samhället. Det finns stora behov av arenor och sammanhang där människor kan träna svenska, i tal och skrift. Inte minst behövs mer informella och vardagliga möten och sammanhang, vid sidan av mer formella undervisningssituationer, där svenska språket kan övas.

• Samhällsinformation

Vardagsmässig samhällskunskap och kulturell orientering är, förutom kunskaper i svenska språket, viktiga vägar till integration och etablering i det svenska samhället. Det finns behov av arenor och mötesplatser som kan ge vidgade synfält och nya perspektiv. Det behövs också människor som kan vara vägvisare, vilket kan ske både informellt och i mer strukturerade insatser med fokus på arbete och utbildning.

• Vägar till arbete och utbildning

Uppsala kommuns kartläggningar visar att arbetslösheten och utbildningsnivån är ojämnt fördelad inom kommunen. Det behövs kraftfulla åtgärder för att minska skillnaderna. Behoven varierar mellan olika grupper och individer, det kräver olika verktyg för att analysera vilka åtgärder som är mest effektiva. Samverkan mellan olika aktörer är en förutsättning för att lyckas.

• Demokrati, delaktighet, inflytande, tillit

Ett av segregationens många ansikten är känsla av maktlöshet och isolering. Tilliten till den egna förmågan och till samhället sviktar. Behoven av ett starkt civilsamhälle är uppenbart, med aktörer som finns på plats under lång tid. Att komma med i en förening, en studiecirkel eller att få uttrycka sig genom olika kulturyrtingar kan göra skillnad. Insatserna berör ofta enskilda individer och små grupper, men ska ses i ett större sammanhang. Folkbildningen utgår från att demokratin bäst försvaras och utvecklas genom ett starkt civilsamhälle där människor kan stärkas i gemenskap med andra.

• Insatser för jämställdhet – mot hedersförtryck

Det behövs insatser för ökad jämställdhet i Gottsunda, liksom i samhället i övrigt. Särskilt stöd behövs för att öka kvinnors möjligheter till utbildning och arbete. I Gottsunda finns behov av stöd till kvinnor så att de kan ta större plats i aktiviteter, i föreningar och genom att bilda föreningar.

Både män och kvinnor kan utsättas för hedersförtryck, men det utestänger särskilt kvinnor från delaktighet i samhällslivet. Det finns behov av att uppmärksamma och motverka hedersförtryck och hedersrelaterad brottslighet och dess påverkan för enskilda individer.

Målgrupper

I denna överenskommelse är grundhållningen att agera med människor, inte för människor.

• Unga som varken arbetar eller studerar

Att arbeta tillsammans med ungdomar har hög prioritet, utifrån det faktum att tidiga insatser kan förhindra framtida svårigheter. Ambitionen ska stärkas för att nå unga som varken arbetar eller studerar, och därmed riskerar att hamna i långvarigt utanförskap. Utgångspunkten är att de unga uppmuntras tänka självständigt och tränas i att omsätta idéer till handling – till utbildning, praktik eller arbete.

• Personer utanför föreningslivet

För många i Gottsunda är deltagande i föreningsaktiviteter första steget ut ur familjesfären, in i ett vidgat livssammanhang. En väg från isolering till gemenskap. Utmaningen är att nå dem som inte självmant söker sig till föreningslivet. Det gäller i synnerhet kvinnor som inte alltid har någon självskriven plats i det offentliga livet, och inte heller i det ofta mansdominerade föreningslivet. Här gäller det att söka upp, bjuda in och vara lyhörda för initiativ som kommer från kvinnorna själva. Goda erfarenheter att bygga vidare på finns, exempelvis från Studieförbundet nationella föräldrasatsning *Älskade barn* och från det folkhälsoarbete som genomförs i Gottsunda.

• Vuxna som nyligen kommit till Sverige

För asylsökande, nyanlända, utrikes födda med uppehållstillstånd eller medborgarskap behövs insatser för samhällsinformation och språkutveckling. Här är det viktigt med ett flexibelt agerande som tar hänsyn till personernas bakgrund, nuvarande livssituation och behov.

• Föreningar och grupper

Gottsundas föreningsliv är en av nycklarna till integration. Samverkan med etniska föreningar är Kontaktens metod när verksamhet skapas. Gottsunda har ett stort antal föreningar. Många behöver dock stöd och hjälp, både rent praktiskt med lokaler, utrustning, men även i form av utbildning, rådgivning och funktionärsstöd. Föreningar bildade på etnisk grund är viktiga resurser i integrationsarbetet. Med sina nätverk och självorganisering i brist på samhällsidentifikation och som språkrör för sina medlemmar, bidrar de till delaktighet och inflytande i samhällslivet. Det finns ett behov av att stärka föreningars roll som språkrör och opinionsbildare.

• Föreningar i Uppsala – för integrerande möten

Segregation kan definieras som *det rumsliga åtskiljandet av befolkningsgrupper*. Uppsala behöver fler platser och sammanhang – rum – där olikheter kan mötas och samspela. Studieförbundet finns och har kontakter i hela kommunen. Rollen som "sambandscentral" mellan olika aktörer – ideella, offentliga och privata – har i detta sammanhang stor utvecklingspotential, inte minst när det gäller att hitta samverkansmöjligheter mellan Gottsundas föreningsliv och de föreningar som finns i övriga delar av kommunen. För överenskommelsen särskilt viktiga samarbetspartners är Studieförbundet medlems- och samverkansföreningar.

3. Syftet med överenskommelsen

Partnerskapet är en möjlighet för Studieförbundet att vara en viktig aktör inom integration och välfärdsutveckling i stadsdelen Gottsunda. Partnerskapet ger förutsättningar att arbeta med långsiktiga processer utifrån samhällsbehov och människors upplevda behov och förutsättningar.

För Uppsala kommun är partnerskap en möjlighet att få tillgång till nya perspektiv och aktörer, lösningsidéer och alternativa former av insatser och sätt att lösa samhällsproblem. För Studieförbundet erbjuder ett partnerskap en långsiktighet som främjar kvalitet och utveckling med målgruppernas behov i fokus och dess positiva inverkan på samhället i stort.

Syftet, mer direkt kopplat till pågående insatser i Gottsunda, är att skapa långsiktiga, väl fungerande lösningar, där Studieförbundet genom Kontakten och i samverkan med Uppsala kommun vidareutvecklar sin roll i integrationsarbetet och bidrar med fler vägar in i arbete eller studier samt till delaktighet och inflytande för personer som i dag står utanför samhällsgemenskapen. Det integrationsperspektiv som kännetecknar partnerskapet utgår från att alla människor har rätt att ta del av samhällets resurser på ett jämlikt sätt.

4. Gemensamma mål

Den samhällsutmaning som står i fokus för samarbetet är behovet av att stärka integrationsarbetet i stadsdelen Gottsunda genom stärkt samverkan med civilsamhällesorganisationer. Uppsala kommun har ett växande behov av att samarbeta med civilsamhället. Det har att göra med en ökande komplexitet där möjligheten att klara offentliga uppdrag förutsätter samarbete med en mångfald aktörer. I Gottsunda är Studieförbundet och Kontakten en av dem.

Med integrationsfrämjande insatser ska lokalsamhället stärkas. De gemensamma samhällsmål som partnerskapet omfattar kan sammanfattas i de effekter partnerskapet syftar till:

- Stärkt civilsamhälle
- Stärkt socialt kapital
- Stärkt social tillit
- Stärkt kulturell identitet och etniskt erkännande
- Ökad delaktighet och inkludering
- Ökad kunskap och tilltro till samhället
- Ökad tillgänglighet till utbildning och arbetsmarknaden
- Ökad jämställdhet

Arbetet ska sträva mot att berörda ska uppleva att de ingår i ett socialt sammanhang, får ett nätverk och besitter ett socialt kapital. Att få ta del av en bildningsarena som ger kunskap, stärker förmågor och kompetens och bidrar till sammanhang. Oavsett målgrupp ska berörda uppleva att de stärkt sin självkänsla och sitt självförtroende utifrån möjligheten att få uttrycka åsikter, bli lyssnad på och bli erkänd och sedd för den man är.

5. Värdegrund för överenskommelsen

Detta partnerskap bygger på att Studieförbundet och Uppsala kommun är likvärdiga parter med ömsesidig respekt för varandras utgångspunkter och olika förutsättningar. Uppsala kommuns och Studieförbundets relation ska kännetecknas av förtroende och tillit.

En öppen dialog som karaktäriseras av ömsesidig tillit, lyhördhet och förståelse – där parterna också vågar kritisera och ifrågasätta varandra på ett konstruktivt och respektfullt sätt – ska känneteckna partnerskapet. Parterna lyssnar på och lär av varandra. På så sätt drar båda parter nytta av partnerskapet och utvecklar sina roller i samhället.

Partnerskapet bygger på transparens och på en ansvarsfull hantering av offentliga medel.

Samverkande parter behöver ha en samsyn kring arbetsmetoder och förhållningssätt. Den gemensamma värdegrunden tar sig uttryck i bemötandet av varje person och är en förutsättning för att lyckas med verksamheten.

Den gemensamma värdegrund som varje samverkande part förväntas dela och bära utgår från dessa källor:

- *FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna*. Här fastslås människans lika värde och lika rättigheter.
- *FN:s Konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)*. Här fastslås exempelvis att flyktingbarn har rätt till skydd och hjälp samt att varje barn har rätt till lek, vila och fritid.
- *Uppsala kommuns policy om hållbar utveckling*. Hållbarhetspolicyn beskriver hur kommunen ska arbeta för en hållbar utveckling och tydliggör kommunens förhållningssätt till hållbar utveckling samt definierar arbetssätt och metoder för implementering av hållbarhetsaspekterna i all verksamhet. Hållbarhetsarbetet utgår från samverkan i kommunens hela organisation och skapar förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling genom att arbeta tillsammans med invånare, myndigheter, näringsliv och föreningsliv.
- *Regeringens jämställdhetspolitik*. De jämställdhetspolitiska målen är: En jämn fördelning av makt och inflytande. Ekonomisk jämställdhet. En jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.
- *Agenda 2030*. De globala målen i Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.
- *Studieförbundets värdegrund*. Studieförbundets värdegrund uttrycks i flera av organisationens demokratiskt beslutade nationella styrdokument. Sammantaget formar detta organisationens värdegrund. Här är några centrala citat från dessa dokument:

”Studieförbundet ska vara en frigörande kraft för människors möjligheter – i ett samhälle med respekt för naturens och kulturens mångfald.” (Studieförbundets vision)

”Studiefrämjandet hävdar alla människors lika värde, är öppet för alla, och verkar för mångfald, jämställdhet och tillgänglighet, så att fler kan upptäcka folkbildningens möjligheter.” (Ur Studiefrämjandets stadgar)

”Demokrati och alla människors lika värde är vår idégrund. Vi främjar mångfald och arbetar aktivt mot diskriminering och rasism.” (Ur Studiefrämjandets strategiska mål)

Studiefrämjandets kärnvärden vägleder oss i mötet med omvärlden. Kärnvärdena sammanfattas i fem ord: Hållbarhet, Engagemang, Lyhördhet, Insikt, Obundenhet, Samverkan.

6. Partners

Denna överenskommelse har ingåtts mellan:

Offentlig sektor: Uppsala kommun; arbetsmarknadsnämnden

Idéburen sektor: Studiefrämjandet Uppsalaregionen

Studiefrämjandet Uppsalaregionen är ett icke vinstdrivande, partipolitiskt obundet studieförbund och arbetar utifrån alla människors lika värde.

Parternas inbördes relation

Undertecknande parter i denna överenskommelse betraktas som självständiga och jämbördiga aktörer. Varje parts integritet och oberoende ska respekteras. Parterna ansvarar var för sig för sin insats i arbetet och varje parts särart och mervärde ses som en tillgång för partnerskapet.

7. Överenskommelsens form och utgångspunkt

De avtalade verksamheterna ska relatera till politiska beslut och respektive organisations beslut som:

- Överenskommelse om samverkan mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun, LÖK.
- Kommunfullmäktiges budget samt mål och inriktningsdokument.
- Lagstiftningen kring behovsgrupperna.
- Studiefrämjandets beslut om verksamhetsplanering och inriktning samt budget.

Denna överenskommelse reglerar mål, syfte, värdegrund för arbetet med behovsgrupperna.

Till denna överenskommelse knyts specifika insatser. Deras innehåll, upplägg, tidsperiod samt ekonomiska förutsättningar finns formulerade i avsnitten 9–17. Insatser kan vid behov och över tid förändras utan att det Idéburens Offentliga Partnerskapet behöver omförhandlas, under förutsättning att överenskommelsens mål, syfte, värdegrund och kärnvärden för arbetet med målgrupperna inte förändras.

I dokumentet beskrivs också de olika utvecklings- och mervärdesinsatser (avsnitt 7 och 11) som är möjliga att utveckla inom ramen för partnerskapet. Detta utgör en del av partnerskapet.

Vardera parten bär ansvaret för sin del av insatserna såsom de beskrivs i denna överenskommelse. Uppsala kommun bär ansvaret för att skapa förutsättningar för god samverkan med de kommunala verksamheter som berörs av partnerskapet. I avsnitt 14 beskrivs Uppsala kommuns åtaganden kopplade till överenskommelsen.

Övergripande mål med överenskommelsen

Målet med överenskommelsen är att genom samverkan mellan Studieförbundet och Uppsala kommun skapa goda förutsättningar för målgrupperna, och att stärka möjligheterna att nå de verksamhetsmål som parterna enskilt och tillsammans formar för arbetet i Gottsunda.

Uppsala kommun ser Studieförbundet och Kontakten som en viktig samarbetspart med en verksamhet som är ett berikande komplement till kommunens egna insatser inom integrationsområdet. Med partnerskapet vill Uppsala kommun ta tillvara Studieförbundets engagemang, verksamheter och kompetens i Gottsunda.

Tillsammans strävar parterna efter ett gemensamt lärande och metodutveckling som de själva kan dra nytta av och även sprida till andra.

All verksamhet som bedrivs inom ramen för partnerskapet ska vara präglad av professionalitet, engagemang, lyhördhet och respekt. Den värdegrund som alla gett uttryck för i detta dokument ska hållas levande och prägla vår vardagliga verksamhet.

Mervärden

Genom sin verksamhet möjliggör Kontakten ett medborgarperspektiv på migrationsfrågor. Det ger invånare möjlighet till ett direkt engagemang och demokratiskt deltagande i genomförandet av verksamheterna i Gottsunda, vilket påverkar synen på stadsdelen och leder till ökad trygghet.

Volontärer

Kontaktens volontärverksamhet erbjuder medborgare att vara en del av ett lokalt, demokratiskt och integrationsfrämjande förändringsarbete som gynnar samhället och den ökade sociala harmoniseringen som önskas. Verksamheten innebär möten mellan olika grupper av människor. Inte sällan leder möten mellan en frivillig (volontär) och deltagare till livslånga goda relationer, vilket i sin tur bidrar till integration och ett fredligare samhällsklimat.

Studieförbundets medlems- och samarbetsorganisationer

Med hjälp av Studieförbundets 19 medlemsorganisationer och lokala samarbetsorganisationer får Kontaktens deltagare ett bredare kontaktnät, uppmuntras till att öka sitt civilsamhälles-engagemang och utveckla en meningsfull fritid. Tillsammans med föreningarna kan vi skapa fler mötesplatser för integration. För föreningarna innebär det en utveckling och förnyelse då många föreningar traditionellt inte har medlemmar med annan etnisk bakgrund. Detta gagnar samhället i allmänhet och civilsamhället i synnerhet.

Agenda 2030

I det landskap där det demokratiska rummet hotas, har folkbildningen en central roll för att tillgängliggöra kunskap för en god och hållbar samhällsutveckling. Folkbildningen kan vara en del av arbetet för att minska ojämlikheten och främja demokrati, fred och rättvisa. Kopplingen till de globala målen i Agenda 2030 är uppenbara. Studieförbundet ser behovet av att låta hållbar

utveckling och Agenda 2030 genomsyra all folkbildningsverksamhet. (*Mot en hållbar framtid – så genomför vi FN:s Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling*. Utgiven av Global utmaning och Studieförbundet, november 2018).

8. Beskrivning av organisationen Studieförbundet

Studieförbundet är ett av Sveriges största Studieförbund och verkar i hela landet. Studieförbundet är partipolitiskt, fackligt och religiöst obundet. Studieförbundet är en ideell demokratisk organisation som styrs av 19 medlemsorganisationer. Utifrån ett demokratiskt synsätt hävdar Studieförbundet människors lika värde och rätt till kunskap, kultur och bildning. Studieförbundet prioriterar dem som fått mindre möjlighet än andra att delta i folkbildningen. I all verksamhet främjas mångfald och motarbetas främlingskap och rasism.

Studieförbundet Uppsalaregionen vill vara en aktör i alla Uppsalas stadsdelar. Obundenheten gör det lätt att samverka med föreningar och organisationer med mångkulturella förtecken.

Studieförbundet Uppsalaregionen bedriver en bred studie- och kulturverksamhet på folkbildningens grund i länet, främst i form av kurser, studiecirklar och kulturevenemang. En stor del av verksamheten sker i samverkan med föreningslivet.

Ambitionen är att verksamheten ska göra maximal samhällsnytta. Utgångspunkten för detta är en lyhördhet inför enskilda medborgares, grupper och föreningars behov, liksom förmågan att anpassa verksamheten för att möta dessa behov. Studieförbundets stora nätverk av egna medlemsorganisationer och lokala samarbetsorganisationer underlättar rekrytering av ledare och föreläsare. Studiematerial, kompletterande lokaler och annat kan ställas till förfogande utifrån de behov som uppstår. Studieförbundets nätverk och kontakter, liksom medarbetarnas engagemang och kompetens, gör organisationen väl rustad att möta nya utmaningar.

Organisation och ledning

Studieförbundet Uppsalaregionen är en ideell förening och studieförbundsavdelning med distriktsfunktion och en del av Studieförbundets riksorganisation. Avdelningens styrelse ansvarar för ledning och förvaltning av avdelningens verksamhet. Ordförande är Sven-Eric Svensson och vice ordförande är Tommy Winberg.

Distriktet är organiserat i en ledningsgrupp bestående av 1 distriktschef (Lars Häger), 3 sektionschefer, 1 utvecklingschef för projekt och uppdrag, 1 administrativ chef samt 1 kvalitetsansvarig för uppföljning och internkontroll. På Studieförbundet arbetar 35 personer som verksamhetsutvecklare, pedagogiskt ansvariga, handläggare och projektanställda. Utöver detta finns det i Uppsala Län ett 500-tal studiecirkelledare.

Studieförbundet har huvudkontor i Uppsala samt lokalkontor i Enköping och i Tierp.

Projektverksamhet

Studiefrämjandet har en omfattande projektverksamhet utöver den verksamhet som finansieras via reguljära anslag från stat, region och kommuner. För projekten finns stöd från bland andra Kulturrådet, Svenska Akademien, Arvsfonden, Länsstyrelsen och Folkbildningsrådet. Några exempel på pågående projekt:

- *Vox Vigor* – en nättidning med personer med psykisk ohälsa.
- *Älskade barn* – ett familjestödsprogram utifrån ett material om att vara förälder i ett nytt land.
- *Undervisning i svenska* med asylsökande.
- *Mitt Friska Liv* – folkhälsoaktiviteter med utrikesfödda kvinnor.

Kulturverksamhet och verksamhet för människor med funktionsvariation

Studiefrämjandet bedriver i Uppsala även följande verksamheter:

- *Musik- och kulturhuset Musicalen* på Bandstolsvägen i Gottsunda. Här finns repetitionslokaler för musikgrupper, inspelningsstudio och föreningslokal. Musicalen har genomfört olika projekt med hiphop-verksamhet, senast Bring Down the Beat och Elements.
- *Konstbruket* är en daglig verksamhet med estetisk inriktning med personer med funktionsnedsättning som har LSS-beslut, inom LOV (Lagen om valfrihetsssystem). Med målgruppen bedrivs även så kallad Kultur i vården-verksamhet med stöd från omsorgsnämnden Uppsala kommun.
- *Litteraturcentrum* i Uppsala som genomför läs- och skrivfrämjande aktiviteter i länet.
- *Studiefrämjandets Kulturskola* bedrivs med stöd av kulturnämnden Uppsala kommun med skapande kulturkurser i bland annat musik, teater, design/hantverk och dans, med drygt 1 000 deltagare per termin.

Internationellt samarbete – Studiefrämjandets europeiska samarbete och nätverket EBZ

Sedan mer än 15 år har Studiefrämjandet ett utvecklat nät av kontakter i Europa. Målet med dessa är att erbjuda Studiefrämjandets medarbetare möjligheter till vidareutveckling i sina arbeten. Studiefrämjandet anordnar regelbundet fortbildningsresor och erbjuder via nätverket EBZ (europeiska bildnings- och kulturcentra) möjligheter till konferenser och deltagande i olika utbyten.

Målet med fortbildningsresorna är att skapa möjligheter till kompetensutveckling för förtroendevalda, personal och ledare samt att skapa möjligheter för kunskapsutbyte direkt för verksamheten och inom organisationen. Fortbildningsresorna utgör en del av Studiefrämjandets personalutvecklingsarbete.

Nätverket EBZ (europeiska bildnings- och kulturcentra) består av åtta medlemsorganisationer i sju länder: Frankrike, Irland, Italien, Kroatien, Sverige, Tyskland och Österrike. EPZ:s huvudsakliga syfte är att underlätta och främja studier i historia, kultur och politik i ett Europaperspektiv.

Kontakten

Kontaktens lokaler är formade för att skapa hemkänsla och gemenskap. Där finns små mötes- och studierum och ett större gemensamt utrymme på övre plan där man kan fika, ses och diskutera fritt över gruppgränserna. Förutom detta finns datasalar, ateljé och danssal samt isolerat musikrum som gör lokalerna ändamålsenliga. Inredningen upplevs som genomtänkt, neutral och inspirerande att studera i.

Kontakten har 15–20 medarbetare och cirka 20 volontärer. Föreningsverksamheten bedrivs sju dagar per vecka och fyra kvällar i veckan bedrivs öppen verksamhet. Kontakten är en känd och uppskattad träffplats för enskilda, grupper och föreningar och har en given roll som samhällsinformatör. Prognosen för 2018 visar på cirka 20 000 deltagare, en ökning med 11 procent jämfört med 2017. Cirka två tredjedelar av besöken utgörs av kvinnliga deltagare.

Musik- och kulturhuset Musicalen har till Kontakten kompletterande lokaler för kulturverksamhet.

9. Verksamhetens syfte, verksamhetsidé och verksamhetsområden

Verksamhetsidé

Överenskommelsen vilar på en verksamhetsidé om ett konkret områdesbaserat samhällsarbete där Studieförbundet som folkbildningsorganisation kan tillföra kompetens och metoder byggd på beprövad erfarenhet, med bas i folkbildningens människosyn och pedagogik. Centralt i verksamhetsidén är förmågan att frigöra kraft hos enskilda och grupper av medborgare och stimulera till ökad delaktighet i samhällslivet och i verksamheten på Kontakten. Basen är en grundläggande tilltro till människans förmåga att, med rätt stöd och i goda sociala sammanhang, ta ansvar för sitt eget liv och sin omvärld.

All verksamhet som utformas inom ramen för Kontaktens verksamheter ska ha tydliga kopplingar till tre begrepp som ska finnas med i utformandet av all verksamhet – samverkan, integration och lärande/metodutveckling.

Verksamhetsområden

Verksamheten utgår från behovsbeskrivningen och delas in i fyra verksamhetsområden:

- Utbildning och arbete
- Civilsamhälle och föreningsliv
- Jämställdhet
- Unga vuxna

Det går inga vattentäta skott mellan verksamhetsområdena, utan på konkret aktivitetsnivå överlappar de varandra. Vart och ett av verksamhetsområdena rymmer ett stort antal konkreta aktiviteter. Verksamheten har fokus på att ge tydliga effekter, både av kvantitativ och av kvalitativ karaktär. De förväntade effekterna (se avsnitt 4) står i centrum när insatserna utvärderas.

Verksamhetsområde Utbildning och arbete

Insatserna inom verksamhetsområdet Utbildning och arbete ska direkt eller indirekt bidra till att stärka människors förutsättningar till förvärvsarbete eller studier/utbildning. Alla insatser inom Utbildning och arbete ska präglas av lärande och metodutveckling, ha till syfte att skapa integration och ske i samverkan med andra aktörer och samverkanspartner.

Mål för verksamhetsområde Utbildning och arbete

- Öka graden av anställningsbarhet
- Ge möjlighet till arbetslivserfarenhet och ökade kontaktytor till arbetsmarknaden
- Ge förbättrade språkkunskaper
- Främja egenmakt
- Sänka sociala och ekonomiska hinder till studier och arbete
- Ge tillgång till en utvecklande och meningsfull fritid
- Lära planering och organisering av studier
- Ge ökad kunskap om förutsättningar till aktivt föräldraskap
- Minska det utanförskap som det innebär att stå utanför arbetsmarknaden

Verksamhet för att uppnå målen

Vuxenutbildning, språkträning och arbetsmarknadskunskap/introduktion är några av många aktiviteter som direkt eller indirekt bidrar till att öka möjligheterna till vidareutbildning eller ett förvärvsarbete. Att öva, prata och skriva svenska är en självklar del i verksamheten, liksom att vidga sina nätverk och öka förmågan att orientera sig i det svenska samhället. Verksamheten bedrivs som kurser, studiecirklar och individuellt stöd fyra dagar i veckan. Nedan ges exempel på verksamhet:

• **Studiestöd**

Väl fungerade metoder för studiestöd och studieplanering erbjuds både unga och vuxna. Föräldrar ges stöd kring läsläsning och kunskap om hur skolsystemet fungerar genom studiecirklar, möten och individuell information. Vuxna som aktivt hjälper till med läxor och regelbundet frågar och visar intresse för barnens skolgång är betydelsefulla i barnets utveckling. Kontaktens läsläsningssamverksamhet med unga och deras föräldrar, leds av engagerade och välutbildade volontärer.

• **Validering**

Validering av icke-formella kunskaper är ett stöd för personer med svag förankring på arbetsmarknaden och utan styrkande dokument. På Kontakten erbjuds därför validering av icke-formella kompetenser, särskilt med fokus på arbetsmarknadskompetenser. Genomgången validering ger intyg på kunskaper och förmågor. För att underlätta etablering läggs stor vikt vid kompetenser som är användbara på arbetsmarknaden. Kvinnor med begränsade arbetslivserfarenheter och unga vuxna med begränsad skolgång prioriteras.

Arbetet sker med moduler som utformats i samarbete med Studieförbunden i Samverkan och en styrgrupp med representanter från arbetslivet, myndigheter, lärosäten, näringslivet och Arbetsförmedlingen. Särskilt utbildade validerare finns. Insatsen bedrivs i samverkan med sociala företag och andra ideella organisationer. Särskild projektbeskrivning finns för denna verksamhet.

• **Språkträning**

En förutsättning för att närma sig arbetsmarknaden är möjligheten att regelbundet få öva sig i att tala och skriva svenska. Språkträningen är lättillgänglig och genomsyrar verksamheten på Kontakten. Kontaktens språkkafé använder studie- och kursmaterial som finns inom SFI-undervisningen samt den lättlästa tidningen 8 sidor. Deltagarna är en mix av nyanlända, de som vill utveckla sin svenska och de som vill underhålla sin engelska.

Spontana och andra möten på Kontakten är tillfällen för vardaglig praktisk språkträning mellan deltagare, anställda och volontärer.

Gottsunda Skrivarcafé äger rum i samarbete med föreningen Litteraturcentrum. Fristadsförfattare bjuds in för att berätta om sitt författarskap och om sitt förhållande till det skrivna och talade ordet. Alla som deltar erbjuds stöd att skriva egna texter och förmedla dem i de antologier som produceras.

• **Studieteknik/studiemotivation och stöd vuxenutbildning/läxläsning**

Verksamheten består av två delar, studieplanering och studieguidning i till exempel PM-skrivande och studiemotivation, den andra delen i läxläsning och studiestöd där deltagarna kan ställa frågor om sitt skolarbete. Att både lära sig planera och genomföra sina studier är grundläggande förutsättningar för lyckade studier. Verksamheten leds av volontärer. Vid stöd till deltagare som studerar till sjuksköterska eller barnskötare finns volontärer som är yrkesverksamma inom området.

• **Datorstuga**

Kontakten har två datorsalar som används vid studiecirklar, läxläsning och som "betalstugor" (rådgivning). Dessa är bemannade med personal under vardagkvällar och deltagare får teknik, tips och råd om hur man hanterar en dator. Ett samarbete finns med föreningen ULVIS (Unga Lär Vuxna Internet på eget Språk) som erbjuder kurser i grundläggande datorkunskap.

• **Blanketthjälp**

Språksvighet är ett hinder för individer för att förstå innehåll i information från myndigheter och andra organisationer. I kombination med att den digitala delaktigheten behöver öka i målgrupperna, får deltagare på Kontakten hjälp med att fylla i blanketter och förstå information från bland annat myndigheter, bostadsföretag och kommunen. Successivt kan deltagarna lotsas vidare till de grundläggande datakurserna som finns på Kontakten.

• **Samhällskunskap**

Samhällskunskap genomsyrar alla verksamheter. Deltagare ges kunskaper som behövs för att bättre förstå vardagliga frågor som till exempel rör barnomsorg, skola, arbetsförmedling, bostadskö eller hur vårt demokratiska system och arbetsmarknaden fungerar. Det sker genom gruppinformation, studiecirklar eller informella möten. Särskilda insatser arrangeras utifrån önskemål och behov och genomförs i samarbete med på Kontakten verksamma föreningar.

• **Grundläggande och riktad datorkunskap**

Kunskap om och tillgång till datorer är en förutsättning för att söka samhällsinformation, utbildning och arbete. På Kontakten finns två datorsalar och ett antal bärbara datorer som kan användas till bland annat läxläsning och arbetssökning. CV-verkstäder arrangeras där deltagare kan lära sig skriva ansökningar till arbete och utbildning. Datorkurser erbjuds till studiegrupper och föreningar främst kring "open source" (kostnadsfri programvara) och webbplatser.

• **Starta-egget-träffar**

Inom verksamheten ges information och stöd om hur man startar eget företag, bildar ett kooperativ eller socialt företag. Regelbundna starta-egget träffar i samverkan med ALMI och Coompanion Uppsala län erbjuds.

- **Lär-dig-cykla-kurser**

Lär-dig-cykla kurser arrangeras i samarbete med Cykelfrämjandet. Deltagarna är företrädesvis kvinnor. För deltagarna stärks anställningsbarheten bland annat till hemtjänsten, där möjligheten att kunna transportera sig mellan arbetsplatserna är avgörande för anställning.

- **Betalstuga privatekonomi**

Till de som saknar datorovana för att till exempel betala räkningar, erbjuds stöd genom så kallade betalstugor där deltagare har tillgång till datorer och stöd. Frågor om hur man kan hantera sin privatekonomi förmedlas till Konsument Uppsala. Föreläsningar och kurser med fokus på privatekonomi och särskilt fokus på konsumenträtt och skuldfällor anordnas.

- **Arbetsträning**

På Kontakten har arbetssökande möjlighet att arbetsträna och få sin första anställning. Att få vara en del av ett arbetslag och därmed få värdefulla arbetslivserfarenheter och referenser ökar anställningsbarheten på arbetsmarknaden.

- **Samarbete med Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda**

Inom ramen för partnerskapet ska ett samarbete ske med Arbetsmarknadsnämndens Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda. Fokus ska vara på informations- och kompetensöverföring mellan organisationerna för samordnat stöd till deltagare, med syftet att få fler i arbete och studier. En samordning ska utvecklas vad gäller studiestödet till vuxna och unga vuxna.

- **Genomförande i samverkan med föreningar**

Kontaktens föreningar har två roller, dels att bistå med att beskriva behov inom området utbildning och arbete dels att bistå med att rekrytera deltagare till aktiviteterna på Kontakten och till gemensamma arrangemang och kurser/studiecirklar. Inom föreningarna finns aktiva som ger stöd i läxläsning och samhällsinformation på deltagarnas hemspråk. Insatserna är ett viktigt komplement till övriga insatser på Kontakten.

Verksamhetsområde Civilsamhälle och föreningsliv

Insatserna inom verksamhetsområdet Civilsamhälle och föreningsliv ska bidra till att vidga människors nätverk och sociala kontakter i syfte att bryta isolering och utanförskap samt skapa goda villkor för ett hållbart föreningsliv i lokalsamhället Gottsunda. Alla insatser inom civilsamhälle och föreningsliv ska präglas av lärande och metodutveckling, ha till syfte att skapa integration och ske i samverkan med andra aktörer och samverkansparter.

Mål för verksamhetsområde Civilsamhälle och föreningsliv

- Ge samhällsintroduktion
- Ge medborgar- och samhällskunskap
- Ökad delaktighet i och tillgång till viktiga funktioner i samhället
- Ge förbättrade språkkunskaper
- Ge ökad delaktighet i samhället
- Stödja befintliga föreningars förtroendevalda
- Ge verktyg och kunskap om att starta och driva förening
- Stärka den demokratiska kompetensen i föreningar och bland deltagare

Ett starkt civilsamhälle har stor betydelse för människors möjligheter till integration. Föreningar bidrar till att bryta människors isolering, vidgar deras nätverk, även vad gäller kontaktytor gentemot arbetsliv och utbildning. Kontakten ska fortsätta vara ett nav i Gottsundas föreningsliv.

Föreningarna arbetar självständigt men behöver också stöd, särskilt nystartade föreningar. Etniska föreningar kan behöva stöd om medlemmarna är språksvaga och har bristfälliga kunskaper i hur man driver och utvecklar en förening. Studiefremjandet verkar som "föreningsinkubator" genom att hjälpa Kontaktens besökare/deltagare att uttrycka och förverkliga sina idéer, inom en förening, en studiecirkel eller på annat sätt. Ett flertal föreningar har startat och etablerat sig sedan Kontakten startade sin verksamhet. Studiefremjandet erbjuder en palett av verktyg som riktar sig till föreningar, i syfte att stärka deras medlemmar och förtroendevalda. Verksamheten bedrivs som studiecirkel, kurser och föreningsmöten sju dagar i veckan.

Verksamhet för att uppnå målen

• Dialog

För att öka förtroendet för samhällets institutioner genomförs dialoger mellan deltagare, tjänstepersoner, politiker och myndigheter. Det är en möjlighet till förståelse av samhället, att få förmedla behov och egna upplevelser och föra ett samtal om politik och dess prioriteringar. Dialogerna, som genomförs i samverkan med föreningar, ger erfarenhet och kompetens i att formulera och förmedla synpunkter och åsikter.

Kontaktens föreningar arrangerar dessutom egna möten med förtroendevalda och studiecirkel för att skapa medvetenhet om rätten till inflytande och hur det kan utövas.

• Föreningsutveckling

Föreningar ges, på en fast föreningsstid en gång per vecka, stöd i sin utveckling. Målgrupp är föreningar som behöver stöd i sitt utvecklingsarbete och nybildade föreningar som vill lära sig mer. Kontaktens samverkande föreningar har möjlighet att få enskilt stöd av Studiefremjandets verksamhetsutvecklare.

• Kontaktens föreningskaféer

Samverkande föreningar ges möjligheten att påverka hur verksamheten vid Kontakten bör utvecklas. På föreningskaféer kan föreningar förmedla önskemål och behov som de har för sin egen verksamhet eller för övriga insatser på Kontakten. Föreningskaféerna är också en mötesplats där föreningar kan utveckla samverkan med andra som verkar i huset.

• Ledarutbildning

Studiefremjandets ledarutveckling utgår från i huvudsak tre teorier: Erfarenhetsbaserat lärande, Dialogkompetens och IMGD-gruppdynamik (Integrated Model of Group Development). I ledarutvecklingen genomförs upplevelsebaserade övningar som grund för diskussioner och reflektion med andra deltagare. Upplevelserna ska leda till erfarenhet och därigenom lärande. Stor vikt läggs vid folkbildningspedagogik som utgår från deltagarnas egna erfarenheter och förmågor, folkrörelsernas historia och hur folkrörelsen ser ut i dag. Målet med programmet är att stärka ledarnas roll inom folkbildningen. Ledarutveckling sker i tre steg och finns även anpassad på lätt svenska och för personer med funktionsvariationer

• Medlemsmodellen

Studiefremjandets utbildningsmaterial Medlemsmodellen riktar sig till alla som på något sätt är engagerade i en medlemsstyrd organisation och fokuserar på organisationers förmåga att rekrytera, aktivera och behålla medlemmar.

- **Utbildning i föreningskunskap**

Studiefrämjandet anordnar seminarier i föreningskunskap. Varje seminarium är tematiserat så att föreningsaktiva kan välja det ämne inom området som de känner att de behöver ha mer kunskaper i. Teman är de olika rollerna i föreningens styrelse, det arbete som styrelsen utför i form av verksamhetsplanering samt uppföljning och övergripande föreningsutveckling. Förutom seminarier ger Studiefrämjandets verksamhetsutvecklare kontinuerligt stöd till de samarbetande föreningarna i deras kontakter med till exempel kommunen och i deras interna demokratiarbete. Alla föreningar uppmuntras och stöds i att fördjupa sina kunskaper genom studiecirklar i ämnet. Särskild programbeskrivning finns för denna verksamhet.

- **Ordförandeutbildning**

Ett särskilt stöd ges till ordföranden i samverkande och andra föreningar. Utbildningen utgår från Studiefrämjandets material Ordförandehandboken – för nya ordföranden och för dem som vill utvecklas i sin ordföranderoll. Kursen behandlar bland annat hur man håller bra möten, löser konflikter, hanterar förväntningar från medlemmar och vad uppdraget som förtroendevald innebär.

- **Validering för föreningsaktiva**

Validering av icke-formella kunskaper är ett stöd för personer med svag förankring på arbetsmarknaden och utan styrkande dokument om utbildning och arbetslivserfarenhet. På Kontakten erbjuds därför validering av föreningsaktivas icke-formella kompetenser, särskilt med fokus på förenings- och ledarskaps-kompetenser. Genomgången validering ger deltagaren intyg på kunskaper och förmågor. För att underlätta etablering läggs stor vikt på kompetenser som är användbara på arbetsmarknaden.

- **Mervärden för Kontaktens föreningar**

Kontakten är en plats där föreningar möts och tillsammans skapar aktiviteter som till exempel gemensamma utbildningar. Studiefrämjandet är ett nav till olika evenemang, projekt och kurser där föreningar har möjlighet att delta, dela med sig av sin verksamhet och sina erfarenheter.

Studiefrämjandet förmedlar folkbildningens metoder och dess betydelse för utvecklingen av välfärds-samhället. Studiefrämjandet ger stöd till föreningar att delta i olika arrangemang, bland annat på Gottsundadagen, Gottsunda Hiphop Festival, Kultureernas karneval, Kulturnatten och Matevent i Gottsunda centrum.

Att vara en del av ett studieförbund med syfte att verka för livslångt lärande, ger föreningar tips och idéer om hur man kan utveckla verksamheten. Att verka i och vara en del av civilsamhället bidrar i lokalsamhället till ökad social tillit och socialt kapital. Olika forum för demokrati och självorganisering utvecklas kontinuerligt och alla medverkande föreningar ges stöd till organisations- och kompetensutveckling.

Verksamhetsområde Jämställdhet

Insatserna inom verksamhetsområdet Jämställdhet ska bidra till att ge kvinnor och män lika möjligheter att delta i och påverka verksamheten i syfte att stärka ett jämställt och jämlikt samhälle. Hur en verksamhet planeras och genomförs är avgörande för människors livskvalitet, och kan i synnerhet öka kvinnors och flickors möjligheter till utbildning, arbete och social trygghet. Alla insatser inom jämställdhet ska präglas av lärande och metodutveckling, ha till syfte att skapa integration och ske i samverkan med andra aktörer och samverkansparter.

Mål för verksamhetsområde Jämställdhet

- Ge stöd till kvinnors organisering i föreningslivet
- Stötta kvinnor att ta förtroendeposter i sina föreningar
- Uppmuntra kvinnors initiativ till företagande
- Förstärka samarbete med organisationer som bekämpar hedersförtryck
- Vid kännedom om hedersförtryck (av kvinna, man eller HBTQ-person) hjälpa individen till rätt instans
- Arbeta förebyggande kring hedersrelaterat våld och förtryck genom att sprida kunskap och genom samverkan med till exempel socialtjänst, hälsovård och skola

Insatserna inom verksamhetsområdet utgår från en värdegrund som är tydlig och förankrad och uttrycker alla människors lika värde – och som återspeglas i konkreta handlingar och i vardagen. Verksamheten stärker olika gruppers självkänsla och gemenskap. Det kan gälla aktiviteter med unga kvinnor och personer med funktionsvariation. Det kan även gälla verksamhet med blandade grupper, där män, kvinnor, unga och äldre kan dela erfarenheter och delta i gemensamma aktiviteter – med olika förutsättningar, men på lika villkor. Verksamheten bedrivs 2-3 dagar i veckan beroende på insats/aktivitet

En central utgångspunkt är att verksamheten är öppen för alla. Människor välkomnas oavsett kön eller könsuttryck, ålder, etnicitet, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Olika grupper har skilda förutsättningar, vilket kräver riktade insatser, där inbjudan sker på ett mer aktivt sätt. Omvänt är det ibland viktigt att planera och genomföra aktiviteter med en tydlig ambition att blanda olika deltagargrupper. Verksamheten ger särskilt stöd till kvinnor så att de kan ta större plats i aktiviteter, i föreningar och genom att bilda föreningar. Kontakten är en levande mötesplats för många – alla med olika viljor och visioner och alla ska kunna samsas under samma tak.

Det finns behov av att uppmärksamma och motverka hedersförtryck och hedersrelaterad brottslighet och dess påverkan för enskilda individer. Verksamheten samverkar med relevanta organisationer och föreningar som till exempel kvinnojourer, Kvinnofridsmottagningen och Tjejers Rätt I Samhället, TRIS. Information sprids i förebyggande syfte och vid kännedom om att någon individ är drabbad lotsas personen till rätt instans.

Verksamhet för att uppnå målen

• **Älskade Barn**

Utbildningar inom Studieförberedandets föräldrastödsprogram Älskade Barn erbjuds familjer som är migranter och flyktingar. Att förstå hur skolsystemet och hur barnens skola fungerar och på vilket

sätt man som förälder kan engagera sig i barnens skolgång är en del i utbildningen om föräldraskap i ett nytt land. Att få diskutera och jämföra sitt föräldraskap med andras, tydliggör likheter och olikheter med ursprungslandet.

I utbildningen används folkbildningens metodik. Den lärande processen skapas och utvecklas i de samtal som förs. Utbildningens ledare utgår från deltagarens intressen och behov, och alla bidrar med åsikter och erfarenheter. Ledarens uppgift är därför att inte vara lärare utan mer att underlätta och hålla ihop gruppens arbete. Studiematerialet innehåller studiecirkel med elva studiemöten och omfattar barns utveckling från födseln upp till 18 år. Mötena handlar om vardagsliv och framtidsdrömmar, familjen och livet utanför hemmet, barnomsorg, skola och fritid. Normer, värderingar, hälsa och sexualitet är områden som tas upp, men också samhällsfrågor som socialtjänstens roll, förbudet mot barnaga etc. Det finns två centrala teman – relationerna mellan barn och föräldrar samt barns rättigheter. För verksamheten finns särskild programbeskrivning.

På Kontakten finns utbildade ledare som behärskar engelska, franska, tyska, somaliska, arabiska, persiska, farsi, dari och svenska.

• **Framtidskartan**

Många utrikesfödda och korttidsutbildade kvinnor saknar yrkesarbete och har inga andra vänner än i den egna etniska gruppen. De lär sig inte att tala svenska, går inte på skolans föräldramöten, deltar inte i fritidsaktiviteter och kan inte själva tala med socialtjänsten eller andra instanser i samhället.

Framtidskartan är en uppsökande verksamhet med samtalsgrupper för utrikesfödda kvinnor som varken arbetar eller studerar – finansierad med medel från Studieförbundet Riksförbundet. Verksamheten riktar sig främst till kvinnor från Somalia, Syrien, Afghanistan och med kurdiskt ursprung. Vi har utbildade studieguider som vägleder och motiverar kvinnor i arbetsmarknadsorienterade aktiviteter.

I verksamheten behandlas vilken utbildning och vilket arbete som kan passa den enskilda deltagaren. Information ges om vägar till studier och arbetsmarknad. Studiebesök görs på arbetsplatser, förskolor och skolor, sjukhus och butiker. Tillsammans övar man att tala svenska och kvinnor som förvärvsarbetar berättar hur det är att arbeta. Deltagarnas personliga nätverk utökas med syftet att få en känsla av egenmakt, sammanhang och grupptillhörighet. Coachning ges i personlig framtidsplanering vad gäller utbildning och arbete. Särskild projekt-beskrivning finns för denna verksamhet.

• **Validering**

Validering av icke-formella kunskaper kan vara ett stöd för personer med svag förankring på arbetsmarknaden och utan styrkande dokument av studier eller arbetslivserfarenhet. Därför erbjuds validering av deltagarnas icke-formella kompetenser, särskilt med fokus på kompetenser som är svåra att få betyg på. Genomgången validering ger intyg på kunskaper och förmågor. Särskild vikt läggs på kompetenser som är användbara på arbetsmarknaden och kan bidra till att underlätta etablering. Kvinnor med begränsad arbetslivserfarenhet prioriteras.

Verksamhetsområde Unga vuxna

Insatserna inom verksamhetsområdet Unga vuxna ska bidra till att ge unga vuxna redskap som underlättar deras inträde på arbetsmarknaden eller till studier. Alla insatser för unga vuxna ska präglas av lärande och metodutveckling, med syfte att skapa integration och genomföras i samverkan med andra aktörer/samverkansparter.

Mål för verksamhetsområde Unga vuxna

- Ge unga möjlighet att arbetsträna
- Synliggöra ungas kompetenser och förmågor genom till exempel validering
- Skapa trygga miljöer där unga kan mötas
- Uppmuntra ett entreprenöriellt förhållningssätt i målgruppen
- Stötta unga till att förverkliga idéer till aktiviteter, evenemang och projekt
- Uppmuntra ungas icke-formella och informella lärande
- Hjälpa unga att starta egna föreningar eller till att ingå i förening

Verksamhet för att uppnå målen

• **IKE – Information, Kunskap, Erfarenhet**

Syftet med verksamheten är att öka ungas anställningsbarhet genom arbetsträning och genom att tydliggöra vilka förmågor som behöver utvecklas hos den enskilde. Ökad kompetens leder till ökad anställningsbarhet och ökad studiemotivation, vilket i sin tur hjälper deltagarna till aktiva val för sin livssituation och framtid. Rekrytering av deltagare sker främst genom föreningsaktiva och Kontaktens nätverk.

Studiestöd och samhällsinformation ingår liksom information om hur arbetsmarknaden fungerar, hur fackliga organisationer verkar och om skyldigheter och rättigheter vid en anställning.

Arbetet sker utifrån folkbildningens idéer om lärande med ett reflekterande förhållningssätt och matchar deltagaren mot uppdrag i föreningslivet utifrån deras intressen. Alla erbjuds en plats inom den verksamhet som bedrivs på Kontakten och i Fritidsbanken. Deltagaren får självstärkande insikter och praktisk arbetslivserfarenhet. Möjlighet ges att vidga nätverk, bygga portfolio, få utbildning och referenser. Arbetet sker i grupp och coaching sker med tonvikt på självkänsla, vardagsstruktur, kommunikation och personlig marknadsföring. Grupparbetet ger förmågor att se sammanhang och göra aktiva val. Verksamheten pågår fem dagar i veckan, särskild projektbeskrivning finns.

• **Validering**

Validering av icke-formella kunskaper kan vara ett viktigt stöd för personer med svag förankring på arbetsmarknaden och utan styrkande dokument. Verksamheten erbjuder därför validering av deltagarnas icke-formella kompetenser, särskilt med fokus på arbetsmarknadskompetenser och förenings- och ledarskapskompetenser. Det kan också gälla kompetenser förvärvade i kultur- och fritidsverksamheter. Genomgången validering ger intyg på kunskaper och förmågor. För att underlätta etablering läggs särskild vikt på kompetenser som är användbara på arbetsmarknaden.

• **Studiestöd**

Verksamheten ger stöd till unga vuxna, framför allt till dem som går på gymnasiet, kompletterar grundskolan eller motsvarande. Insatserna är inriktade på stöd i läsläsning och studieteknik samt till samtal om framtida arbets- eller studievägval.

- **Stöd till att bilda förening och utveckla sig i förening**

Unga vuxna uppmuntras att bli medlemmar och att engagera sig i föreningar. Stödet omfattar även start av egna föreningar. Erfarenhet och kunskaper som förvärvas i föreningsarbete kan användas som referens på arbetsmarknaden. Unga vuxna som vill starta företag eller specificera och paketera sina kunskaper i ett CV ges stöd till det i verksamheten, liksom uppmuntran till engagemang och särskilt stöd till att formulera och driva egna projekt.

I verksamheten förmedlas värden om demokratiska arbetssätt, att ta ansvar tillsammans med andra, tilltro till den egna förmågan och möjligheten till inflytande i samhället. Vidare ges kunskap om sammanhang och möjligheter i samhället och om civilsamhället och folkrörelsernas historia.

- **Genomförande i samverkan med föreningar**

De samverkande föreningarna har stor bredd på sin verksamhet. En stor del är etniska föreningar som kan vara kvinnoorganisationer, kulturföreningar, kunskapsföreningar för till exempel data, eller andra specifika områden. Föreningarna är resurser för unga där de som medlem kan ta del av de kompetenser, kunskaper och de nätverk som finns.

Kontaktens föreningar har två roller, dels att bistå med att definiera behov inom området utbildning och arbete, dels att bidra med att rekrytera deltagare till insatser med målgruppen unga vuxna samt att genomföra egna kurser/studiecirklar och arrangemang för målgruppen.

10. Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av verksamhetens mål mäts både med kvantitativa och kvalitativa metoder.

Genom kvantifierbara parametrar som samlas statistik över planerade och genomförda aktiviteter: antal besökare, antal kvinnor/män, åldrar med mera på årlig basis.

Kvalitativa parametrar mäter deltagares och samverkanspartners upplevelse och upplevda nytta av sitt deltagande i aktiviteter och verksamheter. Den kvalitativa utvärderingen ska ge underlag till att mäta effekterna av insatserna, framför allt på individnivå men även samhällsnivå.

För hela IOP-perioden upprättar respektive part en intern uppföljningsplan för egenkontroll. Syftet med planen är att säkerställa att verksamheten löper enligt den överenskommelse som upprättats mellan Studieförbundet och kommunen. Planen ska utgöra ett bra stöd för intern kontroll och uppföljning. Den kvantitativa och kvalitativa uppföljningen ställs samman i en rapport och utgör en del av den gemensamma utvärdering/delrapport som kommunen och Studieförbundet upprättar tillsammans.

I uppföljningsplanen kommer att anges:

- Vad/vilka aktiviteter som ska följas upp
- Hur aktiviteterna ska genomföras
- Hur ofta (frekvens) aktiviteten ska genomföras
- För vilka aktiviteten planeras/vilka som deltar
- Vilka som ansvarar för de olika aktiviteterna
- Vilka avvikelser som sker till exempel inställda aktiviteter
- Effekter av aktiviteten

11. Utvecklingsinsatser

Utifrån beskrivning av behov i denna överenskommelse har Studiefremjandet beredskap att utveckla förstärkta insatser inom ramen för detta partnerskap. Det förutsätter dock en ökad ekonomisk ersättning.

Utifrån behovsbeskrivning och de effektmål som partnerskapet syftar till, finns behov av att utveckla följande insatser:

• **Kompetensutveckling i basämnen – "Aftonskola"**

Inom ramen för partnerskapet erbjuds vuxenutbildning i basämnen till vuxna med låg formell utbildning som står långt från arbetsmarknaden genom ett nytt kursupplägg i modulform. Kursen omfattar ämnena svenska, engelska, samhällskunskap och ekonomi, med 5 kursmoduler per ämne (totalt 20 moduler), samtliga med tydlig kunskapsprogression. Modulerna kan kombineras och läsas i egen takt.

Kursen vänder sig till vuxna med låg formell utbildning och innehåller därför moment som studie- och inläringstekniker. Kursen har en stor betoning på motivation och stimulans och ska ses som ett komplement till SFI-undervisning och/eller Komvux. Efter genomgången kurs genomförs ett prov (muntligt eller skriftligt) och deltagaren får ett intyg på sina kunskaper.

Syftet med kurserna är främst att stimulera och underlätta fortsatta studier men även att ge konkreta användbara kunskaper.

I Aftonskolan ingår konstnärlig och estetisk metodik samt projektgrupper med syfte att stärka språk- och skrivutveckling, eget kulturellt uttryck och etnisk identitet för stärkt självkänsla och motivation.

• **Folkhälsoprojektet Mitt friska liv**

Folkhälsoprojektet har hittills varit framgångsrikt och flera av aktiviteterna kan ingå i ett permanent programutbud om folkhälsa på Kontakten.

Syftet med projektet är att skapa en bättre folkhälsa för en målgrupp som vården inte alltid når. Genom hälsofrämjande information och aktiviteter påverkas målgruppen till ett individuellt och självständigt ansvarstagande för den egna hälsan. Genom att arbeta med de strukturella förutsättningarna som skapar ojämlikhet i hälsostatus vill vi nu vända denna utveckling. Projektet har som mål att stärka deltagarnas situation, bland annat genom att:

- Erbjuda människor i socialt utsatt område möjlighet till bildning, kultur och sociala sammanhang.
- Hitta metoder för att överbrygga språkbarriärer samt kulturella hinder för att uppnå förbättrad hälsa hos målgruppen.
- Förmedla hälsofrämjande information.
- Erbjuda olika hälsofrämjande aktiviteter som kostrådgivning, motion, träning, kultur, eget skapande, natur och gemenskap.
- Stärka individen, skapa sammanhang och bidra till välbefinnande.
- Bidra till ökad fysisk aktivitet hos målgruppen, gärna pulshöjande aktiviteter.

Kontaktens besökare har genom projektet erbjudits tillfälle att förbättra sin hälsa genom inspirationsföreläsningar, hälsoaktiviteter och studiecirkel. Deltagaraktiviteter har erbjudits på dagtid och kvällar. Aktiviteterna har varit öppna för alla och kostnadsfria. Aktiviteterna anordnas i

samverkan med föreningar och med utbildade hälsopedagoger. Prioriterad målgrupp är utlandsfödda kvinnor. Utbildning av hälsoguidar pågår och rekryteringen av guiderna sker främst via Kontaktens föreningsliv.

12. Samverkan i Gottsunda

Kontakten samverkar och samarbetar med en mängd olika organisationer. Det är föreningar, skolor, kommunala verksamheter, myndigheter, övriga hyresgäster i Gottsunda centrum, konst- och kulturverksamheter. Ett trettiootal föreningar, varav 19 bildade på etnisk grund, är verksamma på Kontakten.

Syftet med det breda nätverket är att skapa en plattform för samarbete i stadsdelen, där samverkan mellan deltagare, civilsamhället, myndigheter och organisationer sker naturligt. Folkbildningens nära koppling till civilsamhällets föreningar och nätverk är en styrka. Den ger verktyg för demokratiutveckling och bidrar till att människor tar initiativ till att påverka samhället. De samlade effekterna är stora, dels för enskilda personer, dels för föreningslivet och samhället. Effekterna på individnivå kan vara ett närmande till arbetsmarknaden, en ökad känsla av tillhörighet till Sverige och sin stadsdel, en känsla av sammanhang och ökad förmåga att påverka sin tillvaro till framtiden. För föreningslivet är effekten att fler engagerar sig i civilsamhället och att nätverk finns för detta på Kontakten, i Gottsunda Kulturhus, i Gottsunda Centrum och i Uppsala.

Samverkan har varit och kommer att fortsätta vara centralt, både med de föreningar som finns i på Kontakten i dag och med nya, liksom med externa samarbetspartners. Samverkan gör att resurserna når fler. Samverkan skapar tillit till de offentliga systemen såsom polis, vård och skola. Genom samverkan kan olika aktörer samordna och därmed optimera insatser riktade till lokalsamhället.

13. Gottsunda kulturhus

Kontakten ska vara en mötesplats där ideella organisationer med sammanfallande intressen kan samutnyttja lokaler, kompetenser och andra resurser på ett sätt som gynnar alla inblandade parter.

Studiefremjandet förfogar över egna lokaler, Kontakten, i Gottsunda kulturhus, finansierade av Uppsala kommun. Andra ideella organisationer, som inte samverkar med Studiefremjandet/Kontakten inom ramen för detta partnerskap, kan ges tillträde till lokalerna förutsatt att de delar syfte, intentioner och värdegrund för partnerskapet. Bokning av lokaler görs genom Studiefremjandet.

Studiefremjandet ska medverka i arbetet med att utveckla en för berörda organisationer gemensam grund för Gottsunda kulturhus samt samverka med övriga aktörer i kulturhuset utifrån intentionerna med denna överenskommelse.

14. Uppsala kommuns åtaganden kopplade till denna överenskommelse

Inom ramen åtar sig Uppsala kommun att:

- Visa respekt för Studieförbundet's roller och respekt för det civila samhällets självständighet och oberoende.
- Bidra med erfarenheter och kompetenser till Studieförbundet.
- Erbjud Studieförbundet vid behov handledning och platser vid kommunens utbildningstillfällen inom berörda verksamhetsområden.
- Ansvara för information till den kommunala organisationen och till målgrupperna om verksamheterna så att målgrupperna hittar till/får kännedom om verksamheterna.
- Använda Studieförbundet's kompetenser och kunskaper för att utveckla kommunens verksamhet inom berörda verksamhetsområden.
- Medverka vid två dialogmöten per kalenderår med företrädare för samverkande föreningar och deras medlemmar.
- Medverka vid ett politikercafé i månaden i form av öppet dialog forum för stadsdelens invånare.
- Genomföra en gemensam utvärdering av partnerskapet vilken ska beskriva nytta för deltagare/individ och samhälle utifrån de effekter partnerskapet vill uppnå.
- För hela IOP-perioden upprätta en intern uppföljningsplan för egenkontroll. Syftet med planen är att säkerställa att verksamheten löper enligt den överenskommelse som upprättats mellan Studieförbundet och kommunen. Planen ska utgöra ett bra stöd för intern kontroll/uppföljning.
- Till partnerskapsgrupp och samverkansgrupp redovisa hur Uppsala kommuns åtaganden implementeras i den kommunala organisationen och berörda verksamhetsområden.
- Ansvara för Studieförbundet's lokalförsörjning i Gottsunda och finansiering av Kontakten reglerat i ett nyttjanderättsavtal. Överenskommelsen ska utgå från ett långsiktigt stöd och samarbete mellan Studieförbundet och Uppsala kommun.
- Ansvara för att samarbete upprättas mellan Utbildnings- och jobbcenter i Gottsunda och Studieförbundet inom av denna överenskommelse berörda verksamhetsområden, särskilt inom arbetsmarknadsinsatser, SFI- och vuxenutbildning.

15. Organisation och samverkan

Partnerna bär enskilt ansvaret för sin del av insatserna. Uppsala kommun bär ansvar för sin del i partnerskapet samt för att skapa förutsättningar för god samverkan med relevanta verksamheter inom kommunen.

De olika insatserna är tätt kopplade till varandra och de fyller olika behov som målgrupperna har. God samverkan krävs för att insatserna ska skapa en helhet och för att undvika dubbelarbete. Samverkan ska vid behov ske med verksamheter inom Uppsala kommun och med andra aktörer inom

civila samhället. Insatserna kräver kontinuerlig kommunikation mellan parterna. Det är parternas ansvar att upprätthålla kontakten mellan de olika insatserna.

Gemensam utvärdering görs av överenskommelsens insatser, resultat och mervärden. En gemensam delrapport upprättas årligen.

Respektive part ansvarar för att upprätta handlingsplan, dokumentation och uppföljning av i överenskommelsen beskrivna insatser.

Respektive part ansvarar för att utse representanter till partnerskapsgrupp och samverkansgrupp. Arbetsgrupp kan tillsättas i särskilda frågor som kräver att organisation och insatser behöver fördjupas. Behov av lokal samverkan i Gottsunda mellan Uppsala kommun och Studieförbundet ska särskilt uppmärksammas.

Partnerskapsgrupp

Partnerskapsgruppen utgörs av de ansvariga företrädarna för parterna och ansvarar för:

- Att mål och intentioner med den ingångna överenskommelsen följs.
- Uppföljning och redovisning till arbetsmarknadsnämnden och till Studieförbundet.
- Kontinuerliga möten på vilka parterna följer upp och informerar varandra om pågående insatser och process samt om behov av eventuella förändringar i överenskommelsen.
- Att årligen genomföra möten eller seminarier för gemensam kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte mellan parterna.
- Att Studieförbundets verksamhetschef eller den hen sätter i sitt ställe ansvarar för kallelse och dokumentation av gruppens arbete.

Samverkansgrupp

Samverkansgruppens syfte är att möjliggöra ett gemensamt erfarenhets- och kunskapsutbyte och att kontinuerligt få information om partnerskapets insatser och resultat.

Parterna representeras företrädesvis av arbetsmarknadsnämnden utsedda kontaktpolitiker, av representanter från styrelsen för Studieförbundet Uppsalaregionen och av för överenskommelsen ansvariga tjänstemän vid Studieförbundet och arbetsmarknadsförvaltningen Uppsala kommun.

- Studieförbundet ansvarar för kallelse och dokumentation av gruppens arbete.
- Samverkansgruppen ska mötas regelbundet med lämpligt intervall.
- Samverkansgruppen ansvarar för att det sker en gemensam kunskapsinhämtning och kunskapsöverföring till verksamheter i den egna organisationen och till andra organisationer i Uppsala kommun.
- Förtroendevalda i gruppen ansvarar för återkoppling och kunskapsöverföring till sin nämnd/styrelse.

16. Överenskommelsen om partnerskap

Ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) har tecknats för perioden 2019-01-01 till 2022-12-31. För partnerskapet har det upprättats en överenskommelse som reglerar mål, syfte och värdegrund för arbetet med målgrupperna. Till denna överenskommelse knyts specifika insatser formulerade i detta avsnitt. Insatserna kan vid behov och över tid förändras, bytas ut eller helt utgå utan att överenskommelsen behöver omförhandlas. Samtliga insatser förutsätts följa huvudöverenskommelsen.

Överenskommelsen kan förlängas med tre kalenderår om parterna skriftligen är överens härom före överenskommelsens utgång.

Ändrade förutsättningar

Om betydande avvikelser från syftet med överenskommelsen och beskrivna insatser och budget sker, ska parterna innan förändringarna genomförs föra en dialog i partnerskapsgruppen för godkännande av eventuella ändringar. Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för överenskommelsen, eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter så ska alla medverkande parter föra en dialog om huruvida överenskommelsen kan fortsätta.

Det är partnerskapsgruppen som ansvarar för att dialog om förändringar sker om part begär det eller om det annars är påkallat.

Vid beslut om förändringar av insatser eftersträvas att beslut fattas i konsensus. Om enighet vid beslut inte nås är det Studiefremjandet som har avgörandet.

Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till denna överenskommelse samt dess bilagor ska för att vara giltiga vara skriftliga och undertecknade av berörda parter.

17. Finansiering och betalningsvillkor

Överenskommelsen baseras på en ramfinansiering av alla insatser beskrivna i denna överenskommelse. Utöver denna summa tillskjuter Studiefremjandet egen resursinsats i form av arbetsledning, personal, lokaler, overhead, administration, kompletterande stödresurser och volontärer. Budget med fördelning framgår av **bilaga 1**.

Överenskommelsens ekonomiska stöd regleras årligen i enlighet med Uppsala kommuns årliga budgetbeslut. Det ekonomiska stödet fastställs i enlighet med uppräknade berörda nämnders kommunbidrag i av kommunfullmäktige fastställd budget. Stödets nivå för nästkommande kalenderår ska inte understiga stödet för innevarande kalenderår.

Det ekonomiska stödet från Uppsala kommun år 2019 fastställs till **3 161 000 kronor**. Av detta utgör arbetsmarknadsnämndens stöd till finansiering av lokalhyran för Mötesplats Kontakten 907 857 kronor.

I stödet ingår i denna överenskommelse beskrivna insatser och aktiviteter exklusive i avsnitt 11 beskrivna utvecklingsinsatser.

Stödet till insatser för unga vuxna (IKE) avser perioden 2019-01-01 till 2020-12-31 för att därefter utvärderas för eventuell fortsättning inom ramen för denna överenskommelse.

I den ekonomiska ersättningen ingår år 2019, 50 000 kronor, för att utreda förutsättningar för start av Aftonskola enligt beskrivning i avsnitt 11.

Det pågående projektet Mitt Friska Liv, finansierat av arbetsmarknadsnämnden och Region Uppsala, kan inkluderas i överenskommelsen med 200 000 kronor hösten 2019 – men först efter redovisning av resultat.

I verksamheten på Kontakten är volontärer verksamma. De bidrar årligen med cirka 3 000 arbetstimmar, vilka troligtvis kommer att öka under perioden för denna överenskommelse. Det samhällsekonomiska värdet av volontärers arbete uppskattas till minst 800 000 kronor per år.

Rekvision av det ekonomiska stödet sker per tertial.

Bilaga 1 Budget 2019

Kostnadsställe: 178604 Kontakten

Konto	Budget
Verksamhetsbidrag grund, se fotnot 1	2 411 000
Verksamhetsbidrag, Validering	200 000
Verksamhetsbidrag, Unga vuxna	500 000
Aftonskola	50 000
Summa Intäkter	3 161 000
Material och externa verksamhetstjänster	67 000
Lokalkostnader, se fotnot 3	908 000
Förbrukningsinventarier, reparationer och frakt	67 000
Resekostnader	12 000
Marknadsföring	25 000
Tele och post	110 000
Personalkostnader inklusive sociala avgifter	1 972 000
Summa Kostnader	3 161 000
Summa Verksamhetsresultat	0
Summa Resultat före bokslutsdispositioner	
Summa Resultaträkning	0

Samhällsvinst

Verksamhetens omfattning bygger på ett stort antal ideella krafter möts och arbetar tillsammans och enbart verksamheten läsläsningen har ca 20 volontärer. En uppskattning av dessa insatser ger en lönebesparing på minst 800 000 kr/år.

Fotnot 1

Uppräkning 2019 med 2 procent.

Fotnot 2

Lokalkostnader

Hyran regleras mellan arbetsmarknadsnämnden och kulturnämnden och Studieförbundet har nyttjanderättsavtal med förfoganderätt till Kontakten.

Underskrift

Denna överenskommelse är upprättad i likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Uppsala 2018-12-17

Arbetsmarknadsnämnden Uppsala kommun

Ulrik Wärnsberg
Ordförande

Ismail Kamil
2:e vice ordförande

Studieförbundet Uppsalaregionen

Sven-Eric Svensson
Ordförande

Lars Häger
Distriktschef